

Årsmelding 2020

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjárgga álbmotmeahccestivra

Forvaltningen av :

Varangerhalvøya nasjonalpark

Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Syltefjorddalen naturreservat

Ytre Syltevika naturreservat

Sandfjordneset naturreservat

Informasjonspunkt Varangerbotn, ny benk for utendørs bål plass.

Kolofon

Utførende institusjon

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjárgga álbmotmeahccestivra

Kontaktperson

Forvalter

Publikasjonsnummer

Årsmelding 2020

År

2020

Sidetall

40

Opplag

1

Utgiver

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjárgga álbmotmeahccestivra

Forfatter(e)

Nasjonalparkforvalter Geir Østereng

Tittel – norsk og engelsk

Årsmelding 2020

Årsmelding inkludert informasjon om resultater fra forskning i området.

Sammendrag – summary

Årsmeldingen er styrets informasjon om aktivitet i året som er gått. Denne utgjør et kortsammendrag av møter, saker, tiltak, forvalters aktivitet og disponering av midler. Statens naturoppsyn er tilsynsorgan i verneområdet. De utarbeider en egen årsmelding basert på sin aktivitet.

Forsidefoto : Ben Arne Sotkajærvi

Innhold

1 Om styret	4
2 Om styrets arbeid	5
2.1 Dispensasjonssaker 2020	9
2.2 Befaringer i forbindelse med styremøter	10
2.3 Andre befaringer	11
3 Verneforskrift, forvaltningsplanarbeid og besøksstrategier	13
4 Forvalters arbeid	14
5 Økonomi	18
6 Ferdsel	18
7 Naturmangfold, elgjakt og småviltjakt etc.	20
8 Tiltak gjennomført av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	27
9 Bestilte oppdrag av Statens naturoppsyn	35

1 Om styret

Styret for Varangerhalvøya nasjonalpark ble konstituert 2.3.2020. Styret overtok med dette forvaltningsansvaret for:

- **Varangerhalvøya nasjonalpark - Várnjárgga álbmotmeahcci**
- **Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci**
- **Syltefjorddalen naturreservat/ Oarddu luondumeahcci**
- **Ytre Syltevik naturreservat**
- **Sandfjordneset naturreservat**

Styret utfører sitt arbeid og sin myndighet ut fra rammer gitt i naturmangfoldloven, verneforskriften og vedtektene for styret. Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene. Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

Styret er oppnevnt av Miljødirektoratet. Styrets medlemmer innstilles fra de 4 kommuner områdene omfatter (1 repr hver). Sametinget (2 repr), og Troms og Finnmark Fylkesting (1 repr). Hvert medlem har en personlig vararepresentant.

Styret har fra mars 2020 hatt følgende medlemmer og varaer.

Valgt til og med året	Representerer	Navn	Personlig vara
2023	Vardø kommune	Birger Knudsen	Yvonne Andresen Bangsund
2023	Vadsø kommune	Jens-Petter Falkenstein	Merete Susan Andersen
2023	Unjarga – Nesseby	Hanne Noste	Jarle Andreassen
2023	Båtsfjord kommune	Ronald Wærnes	Lone Johnsen
2021	Sametinget	Torill Olsen	Ragnhild Melleby Aslaksen
2021	Sametinget	Frank inge Sivertsen	Jan Ivar Smuk
2023	Troms og Finnmark Fylkesting	Trine Noodt	Odne Stunes

Leder er Frank Inge Sivertsen og nestleder er Ronald Wærnes.

Arbeidsutvalget består av leder, nestleder og Trine Noodt. Birger Knudsen er vara.

Arbeidsutvalget avgjør saker som har mindre betydning for verneverdiene. Dette omfatter saker hvor sekretariatet innstiller positivt/kurante saker innenfor rammer angitt i styremøter/forvaltningsplan eller hvor sekretariatet innstiller negativt og utvalget er enig.

2 Om styrets arbeid

Styret har hatt 8 styremøter og har behandlet 62 saker, hvorav 15 var delegert til arbeidsutvalget fordelt på 5 møter. To av åtte møter var fysiske, forøvrigt var nettmøter pga. Covid – 19 tiltak. Møtevirksomhet med organisasjoner var lavere enn vanlig pga. omstendighetene og smittepreventive hensyn. To arrangementer for barn ble avlyst grunnet Covid -19; fuglekassesnekring på Varangerbotnmarkedet og samarbeid med Vardø videregående biologiklasse.

Noe lengre søknadsbehandlingstid hos kommunene jfr. plan – og bygningsloven for etablering av tilretteleggingstiltak medførte at et par prosjekter ble noe forsinket. Møte med rådgivende utvalg ble utsatt til 1 kvartal i 2021 for om mulig å kunne holde fysisk møte.

Arbeidsutvalgsmøter og styremøter er referert i kronologisk rekkefølge.

Saker som godkjenning av protokoll, valg av underskriver og vedtaksdyktighet fremkommer ikke i tabell.

Møter med Foregående nasjonalparkstyre/ arbeidsutvalg i år

	Arbeidsutvalgsmøte 1 - 13.2.2020	
1	Søknad om Varanger Arctic Kite Enduro 2020 – Varangerhalvøya Nasjonalpark	2020/868
2	Behandling av søknad om motorisert ferdsel til Bjørnskardhytta i Varangerhalvøya nasjonalpark 2020-2022 - Vardø Røde kors	2020/1321
3	Søknad om mellomlagring av oppsynstelt i Komagdalen Komagvær Jff - Varangerhalvøya Nasjonalpark	2020/570
4	Søknad om oppsett av oppsynstelt i Komagdalen over lengre periode i fiskesesongen – Komagvær JFF - Varangerhalvøya Nasjonalpark	2020/570
5	Søknad om motorferdsel med snøskuter til Rævskardkulpen i Komagdalen for transport av brensel og utstyr – Komagvær Jff – Varangerhalvøya Nasjonalpark	2020/570

Møter med nyoppnevnt styre fra 2.3

Sak	Styremøte 1 - 2.3.2020 deltakere møtt inkl. vara: 7/7	Arkivsak
3/20	Konstituering av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre 2020	2020/1786
5/20	Møteplan og besøk hos annen nasjonalpark i 2020	2020/872
7/20	Bestillingsmøte 2 med SNO for 2020 - Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre	2019/13121
8/20	Rapport fra bruk av tildelte driftsmidler og forvaltningsplanmidler Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre 2019	2019/2936
9/20	Rapport fra bruk av tiltaksmidler 2019	2019/2936
10/20	Prioritering av tildelte driftsmidler og forvaltningsplanmidler 2020	2019/2936

11/20	Prioritering av tiltaksmidler i verneområdene for 2020 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	2019/13204
12/20	Behandling av søknad om oppsett av nettstasjon og lavspenlinje til kraftlagshytte, søknad om oppføring av ny kraftlagshytte i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde	2020/630
13/20	Høring på kvenske stedsnavn i Varangerhalvøya nasjonalpark	2020/826
14/20	Orienteringssaker styremøte 1	2020/872

	Arbeidsutvalgsmøte 2 - 11.3.2020	
ST 16/20	Søknad - Båtsfjord røde kors - dispensasjonssøknad om å ferdes mellom øvelsessted Bergebyvatn og åpen snøskuterløype 2 i Vadsø kommune - Varangerhalvøya nasjonalpark	2020/2435

Sak	Styremøte 2 - 4.5.2020	deltakere møtt inkl. vara: 5/7	
20/20	Behandling av søknad om oppsett av gapahuk/ grillhytte i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde		2020/2478
21/20	Behandling av innspill fra Reinbeitedistrikt 6 om langsiktige motorferdselsdispensasjoner		2020/2094
22/20	Behandling av klage på vedtak om dispensasjon til Bjørnskardhytta - Vardø røde kors 2020-2022		2020/1321
23/20	Vedtak om tiltaksplan for 2020 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2020/872
24/20	Handlingsplan for bedre verneområdeforvaltning 2019 - gjennomgang Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2020/872
25/20	Orienteringssaker ST 2020		2020/872

	Arbeidsutvalgsmøte 3 - 25.5.2020	
26/20	Innspill til naturoppsynet om områder som behøver styrket naturoppsyn i annerledes sommeren 2020	2020/868
27/20	Informasjonspunkt Kiberg - vurdering av smittevernstiltak mot Corona sommeren 2020	2020/ 872
28/20	Sak kommet opp i møte – kiting i kjernen av nasjonalparken i en sårbar tid	2020/570

	Styremøte 3 - 2.6.2020 m. befaring deltakere møtt inkl. vara:	
32/20	Eventuelt – Henvendelse fra Nord Varanger Kvenforening	
33/20	Behandling av søknad om dispensasjon til bruk av helikopter ved overvåkning av hekkesuksess i Varangerhalvøya nasjonalpark - Arktisk universitet - UIT - COAT	2019/2231
34/20	Informasjonspunkt Kiberg - vurdering av smittevernstiltak mot Corona sommeren 2020	2020/872
36/20	Utkast til forenklet besøksstrategi for Ytre Syltevika naturreservat	2020/5817
37/20	Høring kulturminneplan Vardø kommune	2020/5846

38/20	Gapahuk startpunkt Ordo – korrespondanse om ny	2020/5852
39/20	Gjennomgang av utkast til forvaltningsplan – hva er vedtatt hittil, kapitteloppbygging	2020/872

	Arbeidsutvalgsmøte 4 - 20.8.2020	
40/20	Pålegg om stans av byggeaktivitet 19/1/8 Båtsfjord	2020/8076
41/20	Forespørsel om elgjaktleir på startpunktsparkering Nattfjelldalen	2020/ 872
42/20	Planlegging av høstens aktivitet i styret – Åpning startpunkt og bru, budsjettendringer materialer klopper Storelva, maling av linjehytter. Befaringsbehov styret startpunkter.	2020/570

	Styremøte 4 – 8.09.2020 m. befaring - deltakere møtt; 5/7	
46/20	Orienteringssaker	
47/20	Eventuelt – Tiltak hengebru over Syltefjordelva (omtalt ved etablering av vernet), Tiltak P Kristoffervatn (tidligere planlagt), parkering utafor Charlottenlund grustak (jfr. befaring) oppføres som mulig langsiktig tiltak i forvaltningsplans tiltaksplan.	
48/20	Behandling av anmodning om å endre et enkelt vilkår i tidligere vedtak - Tiltak hytte i Lille Reinkalvvika	2018/37
49/20	Svar til søknad om midler til vei og skilting - Skallelv hytteforening	2020/6444
50/20	Aggregathus oppsatt i vernet område - behandling av tiltaket med vurdering for pålegg om retting	2020/8076
51/20	Oversendelse av førsteutkast av besøksstrategi for Ytre Syltevik naturreservat til Miljødirektoratet etter lokal høring	2020/5817
53/20	Strategi for bruk av Kvensk i informasjonsmateriellet om Varangerhalvøya nasjonalpark og kvensk navn på nasjonalparken - status	2020/5730

	Arbeidsutvalgsmøte 5 - 21.10.2020	
54/20	Pålegg om retting av bygg på eiendom Gnr. 19, Bnr. 1, Fnr. 8 i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde i Båtsfjord kommune	2020/8076
56/20	Vara til arbeidsutvalget	2020/1786
57/20	Tilbakemelding til turkart fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre – Finnmark Friluftsråd	2020/9870

	Styremøte 5 – 28.10.2020 opplæring styremedlemmer med Miljødirektoratet - deltakere møtt; 5/7	
60/20	Vara til arbeidsutvalget	2020/1786
62/20	Orienteringssaker	
63/20	Eventuelt; Komagelva og regulering av ferdsel/ fisketrykk – Utvikling av elgstammen i Varanger – Brev til FEFO	2018/37
64/20	Status for gjennomføring av tiltaksplan per 23.10.20	2020/6444

65/20	Behandling av søknad om fastmerking av forskningsflater i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde og Varangerhalvøya nasjonalpark	2020/5817

	Styremøte 6 - 23.11.2020 - deltakere møtt; 6/7	
69/20	Orienteringssaker – overtakelse av forpaktning av Varanger krafthytte til bruk ved skjøtsel, tilsyn og naturoppsyn i verneområdene	
71/20	Status på bruk av tildelte midler i 2020 - prioriteringer før budsjettårets slutt - Varangerhalvøya	2020/872
72/20	Planlegging for bestilling av tiltak i 2021 - Statens naturoppsyn - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	2020/10563
73/20	Planlegging av søknad om tiltaksmidler for 2021 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	2020/10563
74/20	Oppsummering om sluttbefaring byggesak Gnr.19 Bnr.1 Fnr. 8 i Båtsfjord kommune	2020/8076

	Styremøte 7- 7.12.2020 – Bestillingsdialog SNO – deltakere møtt 7/7	
78/20	Orienteringssaker	
80/20	Gjennomgang av rapport fra Statens Naturoppsyn 2020 - relatert til bestilte oppdrag for 2020	2019/13121
81/20	Bestillingsdialog mellom Varangerhalvøya nasjonalparkstyre og SNO for 2021 - møte 1	2020/10563
82/20	Tilbakemelding til Finnmarkseiendommen om søknad om dagsturhytte - Oksevatnet	2020/11309
83/20	Kunngjøring av forskrifter for snøskuterløyper i Unjárgga gjelda/ Nesseby kommune	2020/8076

	Styremøte 8 2020 14.12.2020 – Møte UIT om COAT – deltakere møtt 7/7 -	
87/20	Orienteringssaker	
88/20	Behandling av søknad om ombygning og utvidelse av Hubehytta samt uthus i Komagdalen Varangerhalvøya nasjonalpark – UIT COAT	

Protokoller fra møter og saksframlegg til møter finnes på styrets hjemmesider – <http://nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/>

2.1 Dispensasjonssaker 2020

Saker	Søknader og dispensasjoner i 2020 – i Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde	
Type	Søknader/turer omsøkt*	Innvilget antall søknader/ turer 2020*/
Bygninger tilbygg/ rivetillatelser/nybygg/ elektrifisering	2 søknader NP, 4 søknader i landskaps- vernområdet	1 tilbygg hytte og nytt uthus (Hubehytta) 1 riving aggregathus 1 Nybygg av større sikringshytte kraftselskap, riving av eksisterende og elektrifisering ** 1 søknad om oppsett av gapahuk på ny lokalitet avslått
Pålegg om retting av bygg (flytting)		1 tilfelle
Motorferdsel Barmark		
Fritidshytte	1 søknad, 6 turer	0
Sauenæring ATV på etablerte kjørespor Komagdalen 1 - årig	2	2
Motorferdsel snøskuter		
Komagdalen og Skallelv, Persfjorden	1 Komagdalen, 1 Persfjorden	1 Komagdalen, 1 Persfjorden
Frakt utstyr til fritidshytter 3-årig	3 /18	3/18 turer
Snøskuter andre formål 3-årig	1	1/6*
Frakt utstyr til åpne hytter– 3 årig -	3/18	3*/16*
Forskning	2	Utstyr og proviant forskning til Hubehytta (6 turer), Rovfuglovervåkning (2 snøskutere fordelt på 3 - 4 dager)
Helikopter		
Forskning	1 dag	1 dag i juni, overvåkning av rovfuglhekking
Gytebestandsmåls registreringer i laksevassdrag Sandfjordelva og Komagelva	2 søknader / 4 landinger	2 søknader / 4 landinger

**gjelder i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Flerårige tillatelser med virkning i 2020

Type dispensasjon flerårig	Omfang/ Periode
Dispensasjon til bruk av snøskuter fritidshytte gnr. bnr. fnr. 14/1/7	6 turer/ 2020-2022
Bergebyløpet – hundekjøringsløp – på skuterløype	2020-2022
Andre motorferdselsdispensasjoner snøskuter	6 turer/ 2020-2022
Bruk av snøskuter ved utlegg av åte på åtestasjon med kamera i februar – UIT - COAT	4 turer Komagdalen
Forsknings Infrastruktur UIT COAT – prosjektet –	- Smågnager kamerafeller (116 stk.) til overvåkning av smågnagersamfunn, - Åteutlegging 11 lokaliteter med viltkamera i mars (8komag + 3 V-J) - Mikrotemperaturologgere
Norsk institutt for naturforskning – infrastruktur fjellrevprosjektet – skjøtseltiltak og forskning	- 17 foringsautomater fjellrev (4 kunstige hi), - 3 solcellepanel med chiplesere

2.2 Befaringer i forbindelse med styremøter.

Styret har prioritert å befare innfallsportene og informasjonspunktene i 2020 for å bli kjent med verneområdene og hva som er tilrettelagt hittil.

Følgende områder ble befart av styret i forbindelse med styremøter i 2020
Ytre Syltevik naturreservat (N-østsida),
Sandfjordneset naturreservat,
Infopunkt Syltevikmoan i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.
Informasjonspunkt Kiberg
Startpunkt Komagdalen – VNP
Informasjonspunkt VNP i Varangerbotn inkl. Varanger samiske museums utstilling
Syltefjorddalen naturreservat langs vei.
Ekkerøy naturreservat ble også befart (forvaltningsmyndighet er her Statsforvalteren).

En rekke områder ble befart av styret. Her Sandfjordneset naturreservat.

2.3 Andre befaringer

Andre befaringer – Forskningsprosjekter - 1 dag
Skuorrojohka – Universitetet i Tromsøs COAT prosjekt - feltstasjon med værstasjon, innhegninger, vegetasjonsbur, smånagerkamera og annen forskningsinfrastruktur i terrenget nær grensen til nasjonalparken (2 faste medlemmer og 1 vara deltok sammen med forvalter).
For øvrige befaringer (forvalter og styreleder) - 3 dager
Åpen snøskuterløype 1 – V- J til Ordo. Linjehyttene i forbindelse med hengekøye prosjekt. Hengekøyekroker og hengekøyer er hengt opp i gangen av linjehyttene Helheim, Heimdal, Ragnarokk og Bjørneskarhytta. Opphenging av brosjyrestativ og påfyll brosjyrer etc. Opphenging i Telegrafhytta gjenstår. I april var det rikelig med ved på Bjørneskarhytta, Ragnarokk og Helheimshytta, men mindre på Heimdalshytta.
Befaring i forbindelse med byggesøknad Varanger Kraft Nett - VK-hytte forvalter og styreleder

På besøk i Skuorrojohka – UIT COAT – forskningsområde vest for nasjonalparken, Lytteboks for fugl til venstre.

Møter med organisasjoner forvalter og styre gjennom året:

Norskeparker – regionalprosjekt gruppemøte – Varanger Arctic, Varanger samiske museum, Vardø Røde kors, Varanger kraft, Formannskapet i Nesseby, Finnmark friluftsråd, Komagvær jeger og fisk, UIT – COAT fjellrevprosjektet, Statens naturoppsyn etc.

Kvensk navn på nasjonalpark og implementering av kvenske navn på informasjonsmateriell

Basert på innspill fra Nord-Varanger kvenforening vil nasjonalparkstyret arbeide for å få etablert kvensk navn på nasjonalparken og lage en strategi for implementering av kvenske navn og naturbruk i sin formidling om nasjonalparken. Dette påbegynnes når kvensk navn på Varangerhalvøya er vedtatt av kartverket. (vedtatt nylig i januar 2021)

3 Verneforskrift, forvaltningsplanarbeid og besøksstrategier

Verneforskriften ble justert sommeren 2020 i forbindelse med at snøskuterløype 1 til Bergebyvatn i Unjarga – Nesseby ikke var tilstrekkelig beskrevet i verneforskriften for at kommunen kunne få regodkjent løypa jamfør de grunnleggende krav som gjelder fra 2022. Løypa har eksistert siden 2004. Verneforskriftsteksten er nå rettet i samråd med Unjarga – Nesseby kommune, Fylkesmannen i Troms og Finnmark samt Miljødirektoratet og rettelse var;

6. *Motorferdsel*

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter.

6.2 Bestemmelsen i punkt 6.1 er ikke til hinder for:

Gammel formulering:

c) Bruk av snøscooter på lovlige snøscooterløyper i sone A fra Čoskajávri til Inggájeaggi og fra Øvre Flintelv til Oarddojávri til og med 4. mai.

Ny formulering fra 26 juni 2020 :

c) Bruk av snøscooter på lovlige snøscooterløyper i sone A fra Čoskajávri til Inggájeaggi, fra Inggájeaggi videre vest for Selgesjávri 161 moh. til krysning av Bergebyelva ved Boaltun, og Øvre Flintelv til Oarddojávri til og med 4. mai.

Styret arbeider med **forvaltningsplan** for Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde parallelt. Det er bestemt at man går bort fra «hefteplan med hundrevis av sider» og heller skal benytte ny digital plattform på nett for plan. I 2020 er arbeidet med forvaltningsplan avventet noe da formell opplæring av styrets nyoppnevnte medlemmer (5 av 7) først var i høst, og til man var kommet godt inn i vernearbeidet. Basert på arbeid med sakene og befaringerne i 2020 er man blitt kjent med vernearbeidet, og det ligger godt til rette for å arbeide med planen videre i 2021. Basert på befaringer har man grunnlag for å diskutere langsiktig tiltaksliste etc.

Forenklet **besøksstrategi for Ytre Syltevika naturreservat** (utkast) har vært på høring hos de mest relevante lokale organisasjoner og sendt til Miljødirektoratet til gjennomsyn før ev.t justeringer og formell høringsprosess. Styret har befart deler av naturreservatet. Dette ble prioritert da det er mye besøkt, med noen uheldige episoder av besøkende. Besøksomfang skyldes at reservatet ligger ved enden av Nasjonal turistvei.

Nettsider

Miljødirektoratet har lagd ny felles nettside om alle Norges nasjonalparker

Hvor vi har gitt innspill til tekst og bilder:

<https://www.norgesnasjonalparker.no/nasjonalparker/varangerhalvoya/>

Ny nettside for besøkende er også under produksjon i regi av nasjonalparkstyret og forventes ferdigstilt i 2021.

4 Forvalters arbeid

Forvalter er sekretær for nasjonalparkstyret og saksforbereder sakene til styre- og arbeidsutvalgs møter. Forvalter er kontaktpunkt for SNO mht. at avtalte oppdrag gitt av styret årlig gjennomføres. Forvalter følger opp prosjekter vedtatt av nasjonalparkstyret mht. å søke nødvendige tillatelser fra grunneier, kommuner etc. og følger opp, entrepenører og gjennomfører prosjektet jfr. hva som er bestemt i **Årlig tiltaksplan** for styret. Våre tiltaksplaner ligger på nett under:

<http://nasjonalparkstyret.no/Varangerhalvoya/Tiltak-og-prosjekt/>

Oppfølging av skjøtselstiltak fjellrev i nasjonalparken Forvalter skal ha god kunnskap om hva som skjer i nasjonalparken
Deltok ved utsetting av fjellrev i januar sammen med Miljødirektoratet, NINA, UIT- COAT og Statens naturoppsyn.
Deltok ved uttransport av valpebur for fangst og hikontroll av 3 fjellrevhi sammen med Statens naturoppsyn og miljødirektoratet i juli.
Referansegruppemøte fjellrevmodulen i UIT – COAT prosjektet

Forskning
Befaring med COAT for vurdering av tiltaket på lang sikt – årlig overvåkning av hekkeplasser for ravn, jaktfalk, fjellvåk og Kongeørn – Helikopterbefaring i slutten av juni

Skjøtselsoppdrag
Vårsjekk av hengebru i Komagdalen i april/ oppmåling av hytta Stormheim/ Huhtircohat, oppmåling 3 fritidshytter hytter Skallev
Reparasjon av hengebru i Komagdalen med Frost Kraft.
Befaring med Frost Kraft og SNO Tana mht. plassering ny hengebru i Ordo.

Montering av topptråd og forsterkning av sauegjerde rundt Ytre Syltevik naturreservat sammen med SNO Vadsø og lokalkontakt SNO i Hamningberg. Bålpanne infopunkt Sandfjorddalen.
Innflyging av klopper til sti ved Nattfjelldalen, registrering av kulturminne i Komagdalen (falkefangerskjul) og fjerning av linjestolper ved Bjørnskardhytta, maling av halve Bjørnskardhytta inkl. utedo sammen med SNO Vadsø.
Sluttbefaringer etter pålegg om retting er gjennomført i byggesaker sammen med SNO Vadsø (2)

Oppfølging av prosjekter på Startpunkter
Komagdalen – Ny etablering av vei skilt, fundamentering og montering ved riksvei
Nattfjelldalen – Ny skiltfundamentering (3), skiltopphenging (3) vei Riksvei til startpunkt
Nattfjelldalen – oppfølging av entrepenør – nytt toalett, samt oppfølging av innredning og wc og universal utforming, samt fundamentering av nye skilttavler
Nattfjelldalen – oppsatt portal på fundament, fjerning av paller og søppel ved brua
Nattfjelldalen – fornyet merking av sti fra startpunktet til nasjonalparkgrensen, nye stipekerskilt
Nattfjelldalen – klopplugging av myr innenfor nasjonalparkgrensen, samt et parti på sti
Nattfjelldalen – oppsatt karttavle og tematavler i glass på tretavler, klopp stistart
Nattfjelldalen og Varangerbotn – oppfølging av snekker – bålplasser og vedbu
Skallelv – klopplagt langs stitråse over myr – mellom fiskesone 1 og 2

Fra siste halvdel av mars har det vært relativt mange uker med hjemmekontorordning som Covid – 19 tiltak. I deler av året har det vært reiseforbud og møteforbud fysisk og karantene ved reiser til områder med mer smitte.

Media

Det var tre radioinnslag på NRK i sommer – Finnmark om Varangerhalvøya nasjonalpark sommeren 2020 hvor forvalter bidro i intervju eller med fakta i to.

NRK Oppslag om arbeid med kvenske navn på Varangerhalvøya nasjonalpark tar tid å etablere

NRK – Informasjon om fjellrevprosjektet, utsetting, antall ynglinger, fjellrev vandre til Russland, etc.

Informasjonsarbeid unge

11 mars fikk en klasse ved Vadsø ungdomsskole informasjon om verneområder og nasjonalparken.

Utstilling i Kiberg

Var åpen fra 1 juni og ut september. Det ble plantet i 6 blomsterkasser og nye infoskilt hengt opp om Informasjonspunkt. Et styremøte er holdt her. Ved befaring i utstilling kom man til at man vil etablere lyddusj. Det er nok behov for nye skjermer.

Tabell antall besøkende som skrev seg inn i boka

2015	2016	2017	2018	2019	2020
					167*

*besøk preget av coronarestriksjonene

Delegerte saker behandlet av forvalter på delegert myndighet fra styret

Forvalter behandler søknader for styret om ulike typer ferdsel som krever dispensasjon, dette hvor det er tidligere avklart praksis i nasjonalparkstyre, dette gjelder også jamfør

Naturmangfoldlovens § 48 i saker av kurant karakter etter Naturmangfoldlovens § 48 der: a) det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. B) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak. C) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Antall dispensasjoner og søknader behandlet i 2020 av forvalter på vegne av nasjonalparkstyrets føringer ved delegerte vedtak fremgår i tabell under.

Alle vedtak hjemlet i verneforskrift og naturmangfoldloven kan søkes opp på nettsiden: www.miljovedtak.no

Vedtak Tittel	Vedtaks dato	Beslutning Status	Varighet
Dispensasjon til bruk av snøskuter ved henting av sau i Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 - Komagdalen og Skallelv	3.12.2020	Gjeldende	1 dag i løpet av 2 uker
Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg fra Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 - Gammerabben	18.09.2020	Gjeldende	I elgjakta
Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg i jaktfelt Sabelhaugen innen Varangerhalvøya nasjonalpark 2020	18.09.2020	Gjeldende	I elgjakta
Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg i valdet Viinikka 2020 - Varangerhalvøya nasjonalpark	18.09.2020	Gjeldende	I elgjakta
Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg fra Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 - Skallelv	17.09.2020	Gjeldende	I elgjakta
Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg i Varangerhalvøya nasjonalpark - Goaivbæski - Æimenbæ	17.09.2020	Gjeldende	I elgjakta
Dispensasjon til bruk av ATV ved utfrakt av felt elg fra Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 - Jaktlag for valdet Vardø	16.09.2020	Gjeldende	I elgjakta
Dispensasjon for å lande med helikopter i Sandfjorddalen i Varangerhalvøya	27.08.2020	Gjeldende	I elgjakta

nasjonalpark i forbindelse med drivtelling av laks - Vardø sportsfiske og jegerforening			
Dispensasjon til å lande med helikopter i forbindelse med drivtelling av laks i Komagelva i Varangerhalvøya nasjonalpark - Naturtjenester i Nord	27.08.2020	Gjeldende	1 dag
Avslag på søknad om motorferdsel på barmark til hytte	17.08.2020	Gjeldende	-
Dispensasjon til motorisert ferdsel på barmark i forbindelse med sauehold i Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 – Komagdalen - Skallelv	21.07.2020	Gjeldende	Ut beitesesong
Innvilget dispensasjon til bruk av barmarkskjøretøy på utvalgte traseer ved sauedrift i Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 - Komagdalen	14.07.2020	Gjeldende	Ut beitesesong
Utvidet tidsrom for motorferdselsdispensasjon 2020 - frakt av utstyr til oppsynstleir på snøføre	17.04.2020	Omgjort	enkeltår
Utvidet tidsrom for motorferdselsdispensasjon 2020 - frakt av utstyr til Porthytta - Komagvær JFF	17.04.2020	Gjeldende	enkeltår
Dispensasjon til bruk av snøskuter ved rovfuglovervåkning 2020 - UIT COAT	17.04.2020	Gjeldende	enkeltår
Utvidet tidsrom dispensasjon motorferdsel Bjørnskardhytta	17.04.2020	Gjeldende	enkeltår
Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av utstyr til hyttene Helheim, Heimdal og Ragnarokk i Varangerhalvøya nasjonalpark - Båtsfjord røde kors	9.03.2020	Gjeldende	3 - årig
Dispensasjon til bruk av snøskuter til Telegrafhytta i Varangerhalvøya nasjonalpark 2020 - 2022	9.03.2020	Gjeldende	3-årig
Dispensasjon til bruk av snøskuter 2020-2022 i følge med SNO ved rovviltregistreringer - Persfjord beitelag - Varangerhalvøya nasjonalpark	9.03.2020	Gjeldende	3-årig
Dispensasjon til bruk av snøskuter til hytte i Øvre - Flintelv i Varangerhalvøya nasjonalpark 2020-2022	10.02.2020	Gjeldende	3-årig
Dispensasjon til bruk av snøskuter til Porthytta i Komagdalen - Komagvær jff - Varangerhalvøya nasjonalpark 2020-2022	6.02.2020	Omgjort tidsrom	3-årig

Inngåtte avtaler med grunneier Finnmarkseiendommen i 2020

- Erklæring til utvidet parkeringsplass i Komagdalen.
- Erklæring til etablering av gapahuk ved Storelva i Vadsø kommune
- Erklæring til overtakelse av gapahuk, etablering av ny gapahuk og ansvar for eksisterende utedo ved startpunkt Ordo
- Erklæring til to alternative plasseringer av toalett på startpunkt Nattfjelldalen i Vadsø kommune

5 Økonomi

Midler	Tildelt	Benyttet
Drift av styret, godtgjørelser, reisekostnader, utgifter befaringer, enkle tiltak etc.	350 000 kr	302 606 kr
Forvaltningsplanarbeid, befaringer	70 000 kr	32 140 kr
Tiltaksmidler prosjekter infrastruktur	800 000 kr	785 393 kr

6 Ferdsel

Organisert ferdsel

Vi sendte ut ny nasjonalparkbrosjyra på norsk og nordsamisk til alle husstandene i de fire kommunene verneområdene omfatter i slutten av mai. Dette var populært og vi fikk mange tilbakemeldinger. Vi tror dette bidrar til at noen flere lokale vil oppsøke de fineste stedene rundt omkring på Varangerhalvøya, og noen flere vil oppdage linjehyttene etc. Brosjyrens kart er besøksstrategisk.

Hundesledeløpet Bergebyløpet ble gjennomført i 2020 som planlagt, via fast trase på en åpen snøskuterløype i Unjarga – Nesseby (liten del av løpet i nasjonalparken).

Kitekonkurransen VAKE 2020 ble avlyst grunnet Covid-19 epidemien.

Svært mye snø i fjellet og skareføre tilsa at skisesongen ble lang, og fatbikerne trivdes også innen nasjonalparken (medieoppslag NRK). Man gikk ut med anmodning om ikke å kite sent på vårvinteren pga. reinen var i dårlig hold pga. snøforholdene.

Veiene inn til startpunktene ble bare for snø sent.

Det var lite trafikk og besøkende til Varanger i fra mars og til starten av juni, inntil de mest virkningsfulle Covid-19 tiltakene gikk over.

Det ble på forespørsel fra Miljødirektoratet gitt innspill til Statens naturoppsyn mht. områder man ønsket ekstra oppsyn i og forventet en «annerledes sommer» mht. at

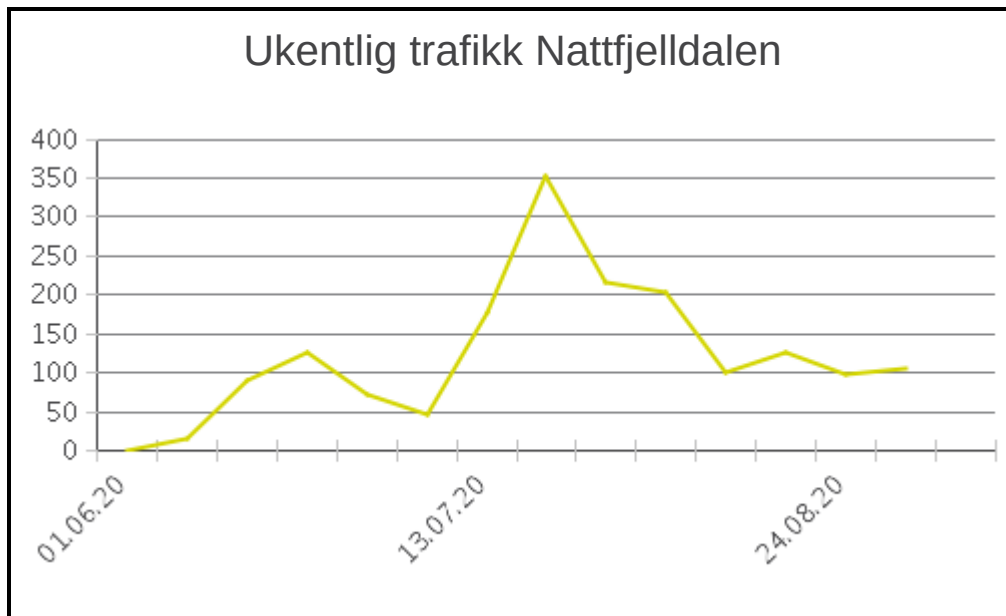
mange nordmenn ville feriere i Norge med ekstra trøkk på noen områder i verneområdene. Dette slo kun delvis til her da ferierende utenom Europa glimret med sitt fravær. I tillegg var grensen til og fra Sverige stengt sommerstid, slik at vi fikk ekstra mye besøk av finlendere i slutten av juni og i juli hvor de fleste kom med egen bil/ campingbil. Mange nordmenn kom også fra en uke etter at fellesferien startet til og med første uka i august. Varanger samiske museum rapporterer om mye folk ved museet og utendørs infopunkt i slutten av juni og i hele juli.

Nye merkepinner og stipekerskilt til nasjonalparkgrensen ved Nattfjelldalen bidro til at lokale og tilreisende fant veien fra den nye startpunktparkeringen.

Norgesnasjonalparker.no

Ny side med informasjon om nasjonalparken på www.norgesnasjonalparker.noetablert – dette er en felles portal for informasjon om alle nasjonalparker nasjonalt.

7 Naturmangfold, elgjakt og småviltjakt etc.

Store mengder snø og til dels ugunstige værforhold i kombinasjon med nedgang i smågnagere tilsa dårlige hekkeforhold for de fleste rovfuglarter avhengig av gnagere. Få svanepar fikk frem unger. En Trane ble observert i nasjonalparken NØ for Komagelva av forvalter i slutten av juli. I Tana ble det rapportert om en rekke funn av utsulta elg på vårvinteren.

Reindriften flyttet sent inn i vårsommerbeitet grunnet snøforholdene.

Storvilt

Forvalter registrerte 18 elger i Komagdalen i vierkrattområdene fra Veis ende hytta opp til Andreporten i Komagdalen 15 april 2020. Senere i sesongen har vi fått melding om at enda flere dyr ble observert (25). 18 er det meste som er observert på mange år. Ifølge SNO varierer antallet relativt mye fra år til år.

Styret har tilskrevet FEFO og bedt om en vurdering av bestanden basert på historiske sett- elg data. Det er tydelige beitebelastning på vierkrattene i Komagdalen. Forvalter er invitert til bestandsplanmøte i februar.

Laksefiske i elvene

Det er noe slitasjeproblematikk med økning av fiskere øverst i Komagelva, nye bålplasser, hogst av vier og søppel og henstilling av telt over lengre tid. Vi fant bålplasser med søppel høsten 2020. Tilreisende har en annen fiskekultur enn lokale som ønsker et bevegelig fiske. Styret har tilskrevet FEFO, fått svar og vil drøfte videre oppfølging med forpakter Komagvær jff om hvordan man kan følge opp dette.

Dispensasjoner gitt til elgjaktlag i forbindelse med elgjakt 2020 (25.09 - 02.11)

Tolv elgjaktfelt omfatter deler av nasjonalparken, hvor tildeling av jakt skjer ved trekning av Finnmarkseiendommen årlig. Det var relativt høy fellingsprosent i Vadsø og Vardø (89%) og jevnt med observasjoner av elg fra Vestre – Jakobselv til Vardø. Rapporter og fellingstall tilsa lite elg i Nesseby og i omegn av Bergebydalen.

Jaktvald	Jakt Kvote inkl. tilleggdyr/ # felt	# Elg felt i nasjonalparken/ Syltefjorddalen	Dispensasjoner til utfrakt av elg med ATV gitt	Dispensasjoner rapportert brukt ved fortløpende innmelding av felte dyr i verneområde
Vardø (Komagdalen)	3/ 3	2	2	2
Skallelv	3/ 3	Kalv, okse, ungdyr	3	3
Viinikka	3/ 3	0	1	0
Sabelhaugen	4 / 4	0	1	0
Goaivbæski-Æimenbæ	2	2	1	0
Gammerabben	3	3	1	0
Syltefjorddalen	5	1	0	0

Antall dispensasjoner gitt til elgjaktlag i 2020, kvote og dyr felt i np

Bilde: Jaktlaget Slett vold i 2020 i Komagdalen– Okse dras ut av myra på brett med håndmakt til nærmeste tørre kjørespor. Rapport tilsier at brettet fungerer meget godt til formålet.

Det ble tilbudt utlån av 4 canadapulken transportbrett for elg til elgjaktlag for å unngå kjøreskader i våte områder i Varangerhalvøya nasjonalpark. Et jaktlag benyttet dette på østsiden av nasjonalparken i Komagdalen. Det er ikke gjort befaring av traseer for utfrakt av elg fra nasjonalparken i 2020 som planlagt mht. å se om det oppstår kjøreskader.

I tillegg disponerer jaktlaget som tildeles elgjakt i Syltefjorddalen naturreservat med omegn en Canadapulk som står tilgjengelig hos Båtsfjord kommune.

Småviltjakta i 2020

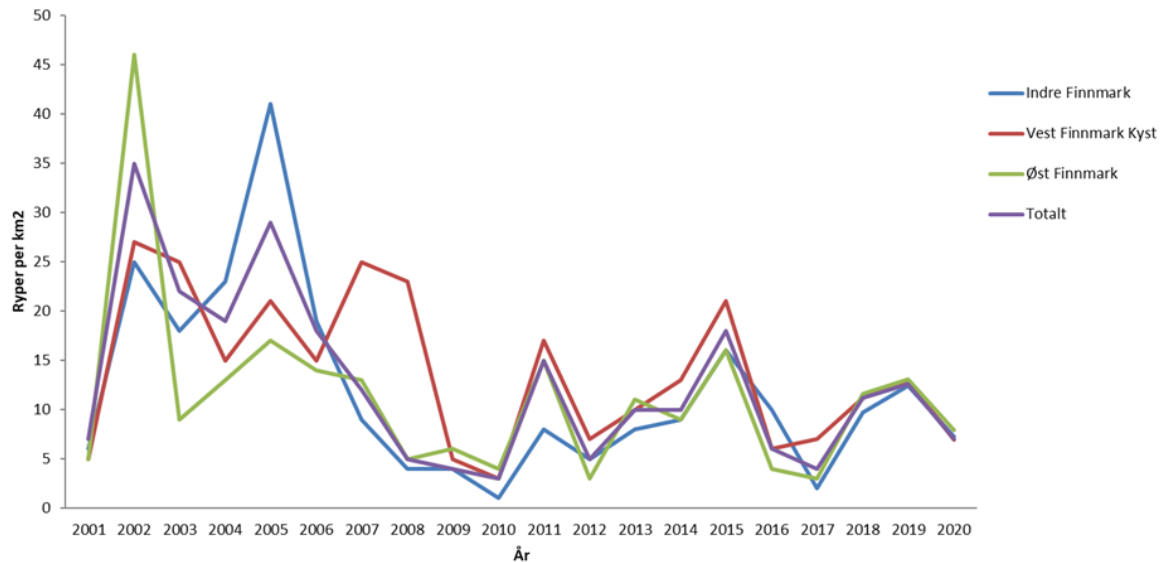
Takseringer for FEFO tilsa til dels liten og varierende produksjon av rype som medførte følgende kvote på Finnmarkseiendommen:

Inntil tre ryper per dag (lirype og fjellrype samlet) med årskvote for Finnmarkinger på inntil 20 ryper i sum for begge arter i året. Tilreisendes sesongkvote 10 ryper.

Finnmarkseiendommen har begrenset antall kort for salg i en del områder for tilreisende da bestanden er såpass lav.

Tetthet av liryper i Finnmark 2000-2020

Kurve for tetthet av liryper 2001 – 2020 (FEFO).

Smågnagere - observasjoner

Vi observerte en god del smågnageraktivitet høsten 2019, og lemen ble observert i Øvre - flintelva i april langs skuterløypa. Sannsynligvis har lemenbestanden krakket i løpet av vårvinteren. SNO rapporterte om lite spor av lemen ved de aktive fjellrevhiene utpå sommeren 2020. Lemenlik og mye skit ble funnet i en rekke snøleier i områdene ved 345 i Vadsø.

Bilde. Fjellrev på hi som hadde 1 valp

SNO har rapportert om at det har gått mye fôr i foringsautomatene ved fjellrevhiene som hadde yngling.

Utdrag av rapporter fra forskningen i 2020, og oppfølging av skjøtselstiltakene – Varangerhalvøya

Forvalter og nestleder Ronald Wærnes deltok på referansegruppemøte for Fjellrevmodulen i COAT prosjektet.

UIT – COAT rapporterte om økosystemforhold med betydning for fjellreven og status i Varanger og Øst-Finnmark

Høyest antall dokumenterte ynglinger av fjellrev på Varangerhalvøya i overvåkningsperioden (2001-2020). Alle ynglingene skjedde i hi i nærheten av fôrautomater. I den først halvdel av juli ble det observert totalt 22 valper (5, 4, 4, 8, 1) på hiene, som er den nest høyeste valpeproduksjonen som er observert på Varangerhalvøya i overvåkningsperioden. Alle valpene og noen voksne ble fanget inn for kontroll, chipmerking og DNA-typing av NINA i slutten av juli. Det at det da bare var 14 valper igjen på hiene tyder på at overlevelsen var lav.

Overvåkningsseriene av smånagere viser at 2020 kan karakteriseres som nedgangsfase i en syklus som hadde en topp for gråsidemus og fjellrotte i 2018/2019. Lemen hadde såpass få fangster at denne siste syklusen, i likhet med den foregående, kan betegnes som en syklus uten en klar lementopp. At 2020 var nedfangstfase i smånagersyklusen var også reflektert i hekkefrekvensen av fjelljo og fjellvåk, der særlig fjellvåken hadde en betydelig nedgang sammenlignet med 2019. Bare noen få par av disse smånageravhengige fugleartene gikk til hekking, og de fleste av de hekkende parene mistet kyllingene sine. Alt tyder på at 2021 vil bli et bunnår i smånagersyklusen og dermed også et år uten reproduksjon hos smånageravhengige predatorer.

Etter vinteren 2017/2018, da det ble skutt lite rev av både vanlige jegere og SNO, økte uttaket i vinteren 2018/2019 og nådde et totalt antall skutte rev som var det høyeste siden rekordvinteren 2012/2013. I 2019-2020 ble det satt en ny rekord med 461 rev skutt av vanlig jegere i Varanger. Som i vinteren 2012-2013, ble det skutt spesielt mange rev i november, og toppen hadde den samme forsinkelse i forhold til smånagertoppen.

Data fra overvåkingen av rovdyr på åte på ettervinteren (åtekamera-transektene på Varangerhalvøya, Ifjordfjellet og Gaissene) viste at økningen i frekvens av fjellrev siden 2018 fortsatte også i 2020, som forventet som resultat av utsettingen. Frekvensen av rødrev var omtrent like som i 2019, men frekvensen av jerv var noe lavere enn året før. Som vanlig var det stor frekvens av rødrev i transektene på Ifjordfjellet. Det ble påvist fjellrev på tre åtestasjoner i Gaissene, noe som representerer økt tilstedeværelse i dette

område. En preliminær analyse av tilstedeværelse av fjellrev på åtestasjonene tydet på at den negative effekten av rødrev kan være svakere nå enn den var i den tidlige fasen av prosjektet (årene 2005-2010).

En nylig publisert studie som har kombinert data fra COAT og hønsefuglportalen for å undersøke om det er en effekt av rødrevtiltaket på lirypebestanden på Varangerhalvøya (Henden m.fl.) viser at den generelle nedgangen av lirype i Finnmark siden år 2000 var mindre utpreget i tiltaksområdet på Varangerhalvøya enn i kontrollområdet på Ifjordfjellet. Effekten av rødrevtiltaket ble også understreket ved at det årlige antallet rødrev skutt innen delområder på Varangerhalvøya hadde en positiv effekt på lirype tettheten.

Et nytt studie ved UIT skal med GPS-telemetri undersøke vandringen og habitatbruk til rødrev. Man skal bla. se hvordan rødrev bruker forholdsvis innlandstundraen og de kyst- og vei-nære områdene på Varangerhalvøya, og hvor stor rolle de mer produktive delene av landskapet spiller for rødreven i tundraen. Til dette skal rødrev fanges levende, noe som kan bli utfordrende.

Fjellrevbestanden på Kolahalvøya er den nærmeste naboen til bestanden på Varanger, men veldig lite er kjent om statusen til arten på Kola. Dorothee Ehrich viste resultater fra en ny studie som viser at det er mest sannsynligvis bare noen få fjellrev igjen på Kolahalvøya.

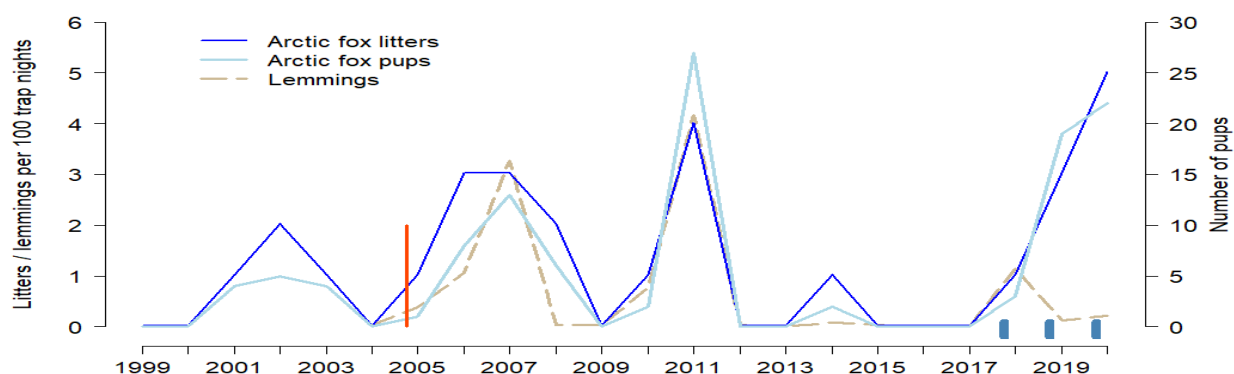
Mer informasjon finnes på Universitetet i Tromsøs nettsider, www.COAT.no for å følge forskning og resultater for Varangerhalvøya hvor hele næringsnettene overvåkes årlig på ulike vis i og like ved verneområdene.

DNA-overvåkning fjellrev på Varangerhalvøya – Norsk Institutt for naturforskning

Øystein Flagstad presenterte resultater fra DNA-overvåkingen. Etter tre år med utsetting og totalt fire ynglinger på Varangerhalvøya i 2018-2019, viste DNA-analyser av skittprøver innsamlet fra fjellrevhiene på ettervinter/vår at det var minst 15 forskjellige individer på halvøya i forkant av ynglesesongen 2020. Øystein viste også til slektstreer fra avlsstasjonen, der en rev som ble fanget på Varangerhalvøya i 2001 hadde fått 10 avkom og 114 barnebarn. Som i 2019, hadde ett av de ynglende parene en hannrev som ikke tilhører de utsatte valpene. Øystein informerte om at den genetiske overvåkingen av fjellrev og slektskapsanalysene blir nå mer effektiv med en DNA-chip som har blitt utviklet av NINA. Viktigheten av å samle inn mange nok DNA-prøver ble understreket. Dette er særlig viktig ettersom det nå har blitt besluttet at det fra og med 2021 ikke lenger skal fanges og merkes fjellrevvalper på hiene.

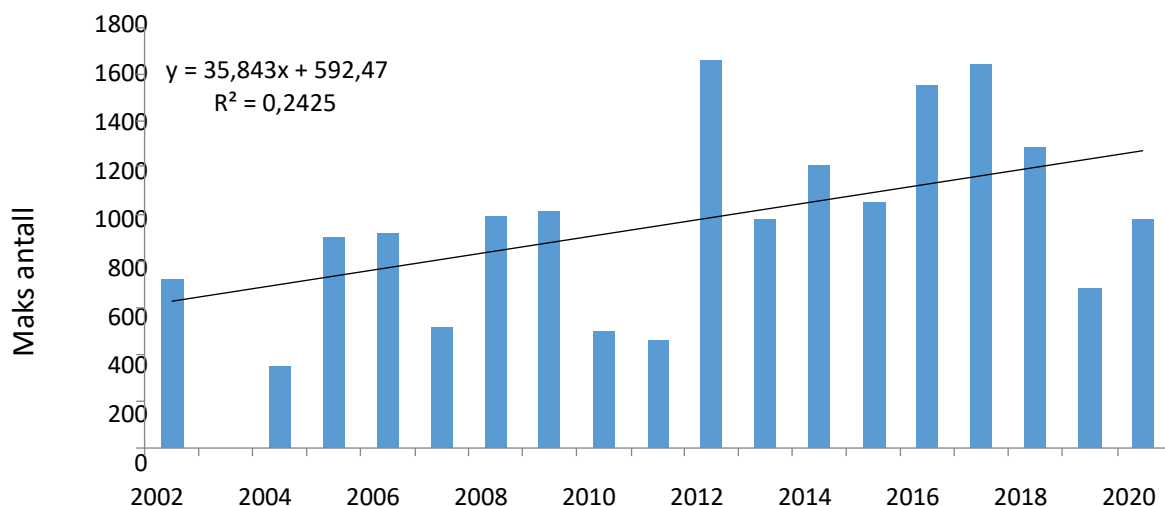
Nasjonal status for fjellrev - Norsk Institutt for naturforskning

Nina Eide presenterte resultater fra den årlige overvåkningen av status for fjellrev i Norge. I 2020 ble det dokumentert 43 ynglinger i Norge og 36 i Sverige. DNA-prøver identifiserte totalt 174 individer i Norge, og en fangst-gjenfangst modell basert på disse data resulterte i et bestandsestimat på 452 individer i Norge. Totalt finns det nå 247 fôrautomater i Norge, og det ble brukt hele 30 000 kg hundefôr i 2020. Nina fokuserte spesielt på de nordlige delpopulasjonene som er kritisk lave sammenliknet med populasjonene lengre sør. Utsettingen av valper på Varangerhalvøya har bidratt til en positiv utvikling og flere rev har vandret til andre områder i nord. En tisper har etablert seg i Gaisseområde og en rev har etablert seg i «Reisa nord». Fjellrev med øremerker ble også registrert på to fôrautomater i Finland og i vår ble en øremerket fjellrev observert i Luostari i Pechenga-distriktet på Kolahalvøya i Russland. For å fortsette styrkingen av den nordlige delbestanden skal det i 2021 settes ut valper fra avlsstasjonen i området «Reisa sør».

Hiokkupasjon og antall valper svinger med tilgjengelighet av lemen. Rød linje indikerer når felling av rødrev startet og blå bokser viser åra da fjellrev ble satt ut i området fra avl. (<https://coat.no/Arctic-fox/Varanger>)

Overvåkning av sædgjess – Norsk Ornitologisk forening

Figur 2. Antall sædgjess på myteplassen i Vestre Jakobselv på Varangerhalvøya i årene 2002-2020.

Det ble telt 980 sædgjess av Norsk ornitologisk forening v/ Aarvak, T. & Øien, I.J.2020 i myteområdene ved nasjonalparken og 4 dverggjess ble også observert i disse flokkene i 2020. I Varanger er typen Tundrasædgjess vanligst.

8 Tiltak gjennomført av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Oppsett av nye Informasjonstavler

I 2017/2018 ble det laget nye karttavler for nasjonalparken. Disse plasseres på stadig flere nye steder og skilttavler i dårlig stand byttes først. Vi fjernet gamle skiltstativ og satte opp cortenståltavler på rasteplasser ved E6 Seidafjell og Brannsletta, samt ved rasteplass Thomaselv i Vadsø og ny tavle ved Skinnstakkelta i Vardø.

På startpunkt Nattfjelldalen ble det satt opp tre tretavler for informasjonstavle og tematavler i herdet glass. Treportal ble montert 2,5 km fra startpunktparkeringen med utsikt fra stien gjennom «portalvinduet» i tavla og inn i Nattfjelldalen.

Informasjonspunkt Kiberg fikk nye utendørs skilt som tilsier at det er Informasjonspunkt jamfør ny merkevare. Vi er i dialog om bedre skilt fra riksvei, men har avventet mht. prosess for Kvensk navn på Nasjonalparken (vedtatt kvensk navn på Varangerhalvøya ved vedtak i Kartverket).

Nye utendørsskilt jamfør ny merkevare på Infopunkt Kiberg. Nytt veiskilt i tre ved E75 peker opp til startpunkt Komagdalen - Stuorrajohka.

Tre veiskilt ble satt opp langs grusvei opp til startpunkt Nattfjelldalen.

Portalen er oppe i vater med Nattfjelldalen i sikte.

Tretavler har den fordel at det kan monteres informasjon på begge sider med plass til flere tematavler.

Bål plass og vedbod som ble bygd av pasvikfuru av Ben Arne Sotkajævi fra Pasvik. Toalett og infotavler er oppsatt av Mietinen A/S.

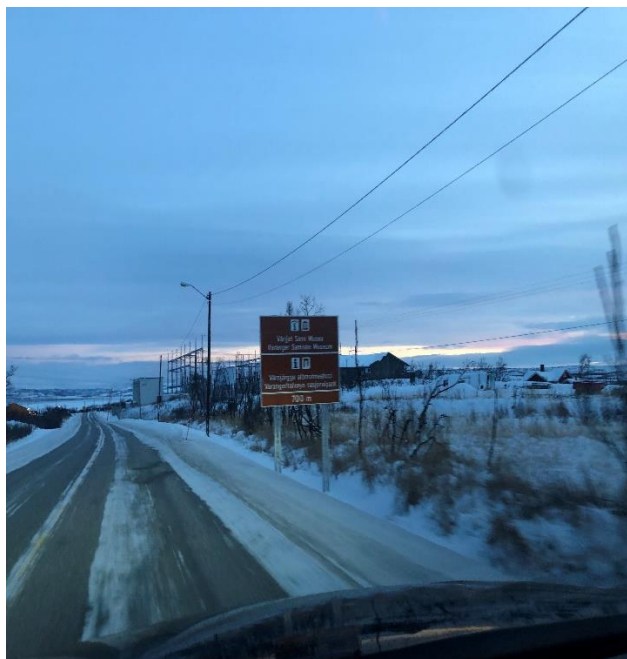

Toalettet har kasse for informasjonsbrosjyrer og karttavle på ytre vegg. Toalettbygg med tank er levert av Biorolla, en luktfri løsning med lukket tank 1,5 m³ som forsvaret og andre nasjonalparkstyrever har gode erfaringer med.

Covid – 19 restriksjoner tilsier at formell åpning av startpunkt Nattfjelldalen utsettes til forsommeren 2021.

Takk til Vadsø kommune som bidro med hjullaster til løfting av vedbod samt for praktisk supplerende utlegging av grus innkjøpt av nasjonalparkstyret i 2019. Vadsø kommune bidrar til å dekke årlig utgift med tømning av 1,5 M³ septik. Med årets trafikk var tank halvfull i oktober da den ble tømt.

Infopunkt Varangerbotn fikk veiskilt ved E75 fra Vadsø og E6 ved innkjøring til Varangerbotn (bilde til venstre). Fire rasteplasser fikk nye skilt i cortenstål med infotavle i aluminium (tavle i midten, bilde til høyre). SNO Vadsø og Kirkenes bidro med opphenging av infotavlene på cortenstålskiltene.

Hengebrua i Komagdalen trengte reparasjon i 2020. Frost Kraft sjekket tilstand og var oppe igjen og reparerte avvik sammen med forvalter.

Klopper ble lagt over myra like innenfor nasjonalparkgrensen opp mot Nattfjelldalen. Disse ble flydd inn i samarbeide med SNO.

I 2018 kom vi i samråd med Skallelv jeger- og fiskeforening at myra mellom fiskesone 1 og 2 burde kloppegges pga. tråkkslitasjeproblematikk. Dette ble gjort høsten 2020 med

ubehandlet furu fra Pasvik. Kloppene ble fraktet til stedet vinterstid. Foreningen har også selv lagt klopper i samme område utenfor nasjonalparken nærmere veien. Det er ekstra mye tråkk til grensene av fiskesonene og myrene er utsatt.

Hyttene Helheim, Heimdal, Ragnarokk fikk montert hengekøyekroker for 4, 2 og 4 hengekøyer, og her er nå tilgjengelige hengekøyer. I gangen av Bjørnskardhytta er kroker for en hengekøye. Gapahuken ved startpunkt Komagdalen og Ordo har også hengekøyekroker.

Nye tretavler med informasjon skulle settes opp i Vestre Jakobselv på parkering nedenfor Lille Vasselva, Høyelva og Goaivbeaski i samarbeid med Vestre – Jakobselv utmarkslag. Tavlene ankom for sent på høsten til at de kunne settes opp i 2020.

Tiltak ved startpunkt Ordo ble utsatt til 2021 da det tok lenger tid enn forventet å avklare broløsning over Syltefjordelva og ny gapahuk, og planer endret seg underveis. Vi inngikk avtale om å ta over festeavtale for gapahuk og toalett av hytteforeningen mht. å rive gammel og oppføre ny gapahuk.

Påbegynte tiltak i 2020 som slutføres i 2021

Utvidelse av parkering ved startpunkt Komagdalen.

Infrastruktur tilrettelagt for besøkende på Varangerhalvøya av andre aktører

I Varangerbotn kom Tesla ladestasjon (Tesla) og ordinære ladestasjoner (Varanger kraft) på plass like ovenfor vårt utendørs informasjonspunkt i Varangerbotn – Vuonnabahta, like ved hvor det planlegges ny parkering ved E6. I Vadsø er også ordinær ladestasjon på plass (Varanger kraft).

9 Bestilte oppdrag av Statens naturoppsyn

Nasjonalparkstyret bestilte en rekke oppdrag fra Statens naturoppsyn. I 2020 ble Alfred Ørjebu pensjonert og Christer Michaelsen erstattet ham (kontor Vadsø). I SNO Tana ble stillingshjemmel nummer to igjen fylt opp med Sveinung Killi etter at stillinga hadde stått vakant i noen år. Arne - Petter Sarre (Vadsø) har ansvar for nasjonalparkoppsynet samt bestilte tiltak og Bjørn – Hugo Kristoffersen (Tana) bidrar for tiltak på vestsiden av nasjonalparken og i Syltefjorddalen. SNO har en rekke oppdrag i tillegg til

verneområdeoppfølging, som naturoppsyn, lakseoppsyn sjø, kadaverundersøkelser, rovviltregistrering, motorferdseloppsyn og særlig skjøtselstiltak relatert til fjellrevprosjektet tar mye tid.

Aktivitet i 2020 – SNO Vadsø

1. Kjerne oppgaver	Tilsyn timer	Oppsyn timer	Sum	Kommentar
1.1 Verneområder	120			
1.2 Motorferdsel		60		
1.3 Flora/Fauna	15			
2. Bestilling			195	
2.1 Verneområder	33			
2.2 Motorferdsel		(20)		Vake gikk ut pga. korona
2.3 Trua arter	600			Det går mye tid til fjellrevarbeidet

Bestillinger 2020 – eksterne ressurser	Bevilget	Gjennomført/Utsatt	brukt midler	merknad
Søppelaksjon - Ytre Syltevik	60.000	Gjennomført	Delvis	Brukt 20,000 kr på Hamningberg bygdelag til kjøp av tjenester – søppel plukking
Utbedre sauegjerde - Sandfjordneset	10.000	Gjennomført	x	Tjenestekjøp deltidsoppsyn: Vi ferdigstilte vedlikehold og utbedring av gjerde
Søppelaksjon – Bjørnskardhytta	20.000	Gjennomført	x	Fjernet 1500 kg med kreosotstokker
Søppelaksjon - Persfjorden	10.000	gjennomført	x	Tjenestekjøp Vardø videregående skole

Utdrag av årets aktiviteter

Ytre Syltevik naturreservat

Søppel samles av turgåere/ turister i Ytre Syltevik naturreservat. Tretti 1m3 sekker står også i naturreservatet og hentes ut av kystvakten i 2021. SNOs lokalkontakt i Hamningberg følger opp tiltaket. Det ble også i år gjennomført rydding av strandsøppel i regi av skoleklasse fra Vardø i Persfjord – området koordinert av SNO lokalt. Torfinn Rasmussen er SNO - lokalkontakt for oppfølging i dette området.

I Sandfjordneset naturreservat er det graver (sannsynligvis graver fra Pomortiden) som delvis var kommet frem i dagen (hodeskalle) grunnet erosjon ved beite av rein og sau. Området ble dekket med kokosmatte av SNO i samråd med kulturminnemyndigheten.

SNO Vadsø ved Arne- Petter Sarre og Snos lokalkontakt Hamningberg ved Torfinn Rasmussen gjennomførte oppdraget sammen med forvalter.

Gjerde som skal holde sau ute av Sandfjordneset naturreservat fikk topptråd montert og ble forsterket og fikk en ny grind. I 2020 var det ikke sau innen naturreservatet og tiltaket var meget vellykket. Reservatet har planter som tåler sauebeite dårlig.

Kraftlinjestolper ble kappet opp og fjernet fra Bjørneskarhytta av SNO Vadsø v/ Sarre og Michaelsen. Samtidig malte forvalter halve Bjørneskarhytta og utedoen. Hytta fikk hengekøyekroker i gangen. Hytteboka viser noe økende besøk i Bjørneskarhytta sommerstid, for øvrig som før vinterstid (relativt sjeldent). Rikelig med ved tilført av Vardø røde kors.

Det vises for øvrig til SNOs rapport til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre for 2020 for komplett rapport som er lagt ut på Varangerhalvøya nasjonalparkstyres nettsider.

<http://nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/Planer-og-publikasjoner/Brosjyre-og-arsmelding/>

Reinpolitipatruljen Varanger

Mottar kopi av dispensasjoner fra verneforskrift. Informasjonsutveksling ved mistanke om faunakriminalitet og ulovlig motorferdsel.

Kystvakt

Et tilfelle av noget snodig virksomhet av en besøksgruppe, ble fulgt opp av SNO på forespørsel fra Nasjonalparkforvaltningen etter henvendelse fra kystvakt. En svær bøye fra offshorevirksomhet som rak i land i landskapsvernområdet ble fulgt opp av den indre kystvakten. Manglende tilgang på egnet lettboat og ugunstige værforhold ved passering gjorde at innsamlet søppel i Ytre Syltevik ikke lot seg hente ut av kystvakt i 2020, men står på oppdragslista for 2021.

Norges nasjonalparker

Varangerhalvøya – Várnjárgga byr på arktisk preget fastland med urgammelt landskap – indrefiletten i Norsk lavarktisk natur. Her er du i landskap skapt før siste istid med tundraens åpne fjellvidder og vegetasjonsløse blokkhav. Spredt omkring la isbreene igjen ringmorener. Vatnet fra nedsmeltingen av isen formet skarpe og frodige daler – erodert i fjellslettene ut til kysten.

Elvene fører vannet ut dalene til kysten, og her finner du laksen og sjørøya på sin vei opp til gyteplassene. Her trives laksefiskerne.

Her er det spor av reinens tråkk, men ingen merka stier. Mellom elvedalene er det glissent dyreliv, tamrein og lite folk. Med litt innsats kommer du opp på fjellplatåene. Nyt det mektige landskapet. Stillhet og ro med reinens beitemarker på netthinnen. Her er landskap formet før siste istid.

Vinteren er røff. Mars og april er da best for besøk. Flatt lys og omskiftelig vær på de kvitkledte vidder.

Polare lavtrykk kommer gjerne forbi, så planlegg-, og kle deg godt for turen.

Våre nettsider:

<http://nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/>

<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon:	03400/73 58 05 00 Faks: 73 58 05 01
E-post:	post@miljodir.no
Nett:	www.miljødirektoratet.no
Post:	Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse:	Brattørkaia 15, 7010, Trondheim